

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/691/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812200539
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812200539.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa R. T. D., s.r.o., so sídlom J., G. 5, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou P. T., s.r.o., so sídlom J., G. 5, proti odporcovi C. V., bytom G., C. XXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa Y., so sídlom G., L.. B. 5, W.: XXXXXXXX, zastúpeného JUDr. S. Q., advokátom so sídlom B., J. T. X/A, o zaplatenie 2.412,09 Eur (správne má byť 5.369,62 Eur) s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 20. júna 2013, č.k. 10C/289/2012-46, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi m e n í tak, že navrhovateľ j e p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 397,04 Eur, na účet právneho zástupcu JUDr. S. Q., advokáta, so sídlom B., J. T. X/A, vedený v P. banke, a.s., č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXXXXXX, do troch dní.

Navrhovateľ j e p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 21,92 Eur, na účet právneho zástupcu JUDr. S. Q., advokáta, so sídlom B., J. T. X/A, vedený v P. banke, a.s., č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXXXXXX, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil, vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal a rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi vo výške 315,37 Eur prostredníctvom Daňového úradu Bratislava 1, po právoplatnosti uznesenia. Uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom prostredníctvom právneho zástupcu domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 5.369,62 Eur s príslušenstvom, ktorá predstavuje nesplatený úver poskytnutý odporcovi VÚB, a.s., na základe zmluvy k úverovému účtu zo dňa 10.04.2006. Súd prvého stupňa vo veci dňa 09.02.2012 vydal platobný rozkaz, č.k. 10Ro/10/2012-22, ktorý sa nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk. Dňa 01.10.2012 oznámil vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu vstup do konania na stranu odporcu. Dňa 05.11.2012 podal vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrenie k návrhu, v ktorom vzniesol námietku premlčania. V priebehu konania, písomným podaním zo dňa 21.02.2013, vzal navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podaný návrh celkom späť. O zastavení konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 96 ods. 1 O.s.p. Vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania v súlade s § 150 ods. 1 O.s.p., pretože ich nepovažoval za účelne vynaložené. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.08.2012, sp. zn. 6Co/144/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012 a Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co/26/2012. O vrátení súdneho poplatku bolo rozhodnuté podľa § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník, podľa ktorého navrhovateľ tým, že vzal bez akéhokoľvek odôvodnenia návrh v celom rozsahu späť, procesne zavinil zastavenie konania. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 93 ods. 2, 3 O.s.p. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Dôvodil, že súd prvého stupňa pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. O dôvodnoti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 01.01.2012 doplnené zákonom č. 322/2011 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II.ÚS 31/04, II.ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II.ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 71/2010 zo dňa 09.06.2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/87/2011-71 zo dňa 25.04.2012 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012 zo dňa 28.03.2012. Uviedol, že najnovšia rozsiahla judikatúra krajských súdov, s ktorou je napadnuté uznesenie v diametrálnom rozpore, vychádza zo správnej a náležitej aplikácie vnútroštátnych noriem, ale aj z právnych aktov Únie a judikatúry NS SR, ÚS SR, SD EÚ a ESLP. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní.“ Vstupom vedľajšieho účastníka do konania sa navrhovateľ zrazu v súdnych konaniach začína ocitáť v postavení, v ktorom nachádza rovnocenného partnera v riešení právnych otázok súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže v súdnom konaní náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Uviedol, že v predmetnej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, teda je nutné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok súdu prvého stupňa o trovách vedľajšieho účastníka zmenil tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 397,04 Eur, na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vedľajší účastník si zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 103,26 Eur.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojich rozhodnutiach, sp. zn. 5Co/26/2012 a sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Navrhovateľ má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co/141/2012 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. Zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ani ako splnomocnený zástupca odporcov, pričom títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemali žiadnu vedomosť, čo vyjadril aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutiach, sp. zn. 13Co/35/2012 a sp. zn. 13Co/36/2012. Upozornil, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu

konania. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania preskúmal a potvrdil ho v zmysle ustanovenia § 219 Občianskeho súdneho poriadku. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 123,91 Eur s DPH pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 114,53 Eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 Eur s DPH.

Odporca sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v napadnutej časti (vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi) podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné v tejto časti podľa § 220 O.s.p. zmeniť.

Z ust. § 93 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi, alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je, alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi, alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie, ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené zákonom 384/2008 Z. z. (s účinnosťou od 15.10.2008) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z cit. ustanovení teda vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa Y. má oprávnenie vystupovať v predmetnom konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane žalovaného (odporcu) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Keďže ust. § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodíť len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme má i právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ návrhom zo dňa 03.01.2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 13.01.2012, domáhal voči odporcovi vydania platobného rozkazu na sumu 5.369,62 Eur s príslušenstvom, ktorú si uplatnil zo spotrebiteľskej zmluvy.

Advokát JUDr. S. Q., so sídlom B., J. T. X/A, podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 01.10.2012, oznámil, že jeho prostredníctvom vstupuje do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. vedľajší účastník na strane odporcu - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa Y., so sídlom G., L.. B. 5. X. doručiť návrh na začatie konania spolu s prílohami, zároveň navrhol priznať náhradu konania. Vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu následne v písomnom podaní, doručenom súdu prvého stupňa dňa 02.11.2012 právne kvalifikovane vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa voči odporcovi.

Navrhovateľ podaním zo dňa 18.02.2013, doručeným súdu prvého stupňa dňa 21.02.2013, vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť.

Vzhľadom na uvedené skutkové zistenia, odvolací súd dospel k záveru, že o náhrade trov konania je potrebné rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 prvej vety O.s.p., keďže zastavenie konania zavinil navrhovateľ a je preto povinný nahradiť trovy konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Vychádzajúc z Článku 37 odseku 2 ústavného zákona 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania, ako aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. § 25 O.s.p., aj za situácie, že účastník (aj vedľajší účastník vzhľadom na jeho identické procesné práva a povinnosti ako účastníka konania), má právnym poriadkom zaručenú možnosť právnej pomoci.

Vedľajší účastník využil svoje právo na právne zastúpenie v tomto konaní, preto je potrebné posúdiť účelnosť poskytnutej právnej služby advokátom a výšku odmeny podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Odvolací súd tak dospel odlišne od rozhodnutia súdu prvého stupňa k záveru, keď za účelné v prejednávanej veci považuje dva úkony právnej služby, za ktoré vedľajší účastník žiadal odmenu, pretože boli uskutočnené efektívne, v prospech odporcu - spotrebiteľa. Vedľajšiemu účastníkovi priznal trovy konania za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b), 16 ods. 3, vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2013, v celkovej výške 397,04 Eur, a to prevzatie a príprava zastúpenia 190,89 Eur, vyjadrenie zo dňa 31.10.2012 190,89 Eur a 2x režijný paušál á 7,63 Eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 21,92 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 397,04 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení, vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 28,22 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 14,11 Eur za podanie odvolania, doručené súdu prvého stupňa dňa 19.07.2013 a režijný paušál 7,81 Eur, t. j. spolu trovy odvolacieho konania vo výške 21,92 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.